

Moss kommune

Finansreglement

Vedtatt av kommunestyret i sak 092/21 den 21.09.21.

Innholdsfortegnelse

Kapittel 1 Reglementets formål og virkeområde	3
1.1 Formål og rammebetingelser	3
1.2 Generelle rammer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning.....	3
1.3 Overordnede prinsipper	4
Kapittel 2 Ansvar og fullmakter	4
2.1 Kommunestyret.....	4
2.2 Kommunedirektør	4
2.3 Daglig leder kommunale foretak.....	5
Kapittel 3 Generelle bestemmelser	6
3.1 Konkurransetsetting	6
3.2 Godkjente motparter	6
3.3 Forvaltningstyper	6
3.4 Etske retningslinjer.....	7
3.5 Dokumentasjon	7
Kapittel 4 Avkastningsmål og rammer som gjelder finansforvaltning av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet (kortsiktig likviditet)	7
4.1 Rammer for kommunens likviditetsstyring	7
4.2 Regler for plassering av driftslikviditet	8
4.3 Regler for plassering av overskuddslikviditet.....	8
Kapittel 5 Forvaltning av gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler	9
5.1 Formålet for gjeldsforvaltningen	9
5.2 Rammer for lånefinansiering	9
5.3 Regler og fullmakter for låneopptak.....	10
5.4 Regler for rentebinding og rentesikring	10
5.5 Rammer for kommunale garantier.....	11
Kapittel 6 Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.....	12
Kapittel 7 Rapportering	12
Kapittel 8 Avvikshåndtering	13
Kapittel 9 Ikrafttreden	13
Vedlegg	14

Kapittel 1 Reglementets formål og virkeområde

1.1 Formål og rammebetingelser

Reglementet skal ivareta kommunelovens grunnleggende krav til økonomiforvaltningen, og bidra til at kommunen forvalter økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Reglementet skal videre bidra til at kommunens finansielle midler og gjeld blir forvaltet på en god og helhetlig måte, samt at man ikke tar vesentlig finansiell risiko.

Reglementet skal gi en samlet oversikt over de rammer og retningslinjer som gjelder for finans- og gjeldsforvaltningen i Moss kommune. Reglementet stadfester også ansvarsforhold og fullmakter.

Retningslinjer, rammer, prinsipper og avkastningsmål skal utformes slik at kommunen ikke tar vesentlig finansiell risiko.

Finansreglementet gjelder for Moss kommune, inklusive kommunale foretak.

Utgangspunktet for reglementet er rammer og retningslinjer som følger av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juli 2018 nr. 83 §§ 14-1, 14-13 til 14-19.
- Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning av 7. juni 2019 nr. 714 §§ 2 og 3.
- Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner av 18.11.2019.

Gjennom fastsettelse av dette reglementet, tar kommunestyret selv stilling til en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode. Kommunedirektør skal vurdere om reglementet må tas opp til revurdering hyppigere.

1.2 Generelle rammer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning

Moss kommunes finansielle posisjoner skal forvaltes som en helhet hvor en søker å oppnå lavest mulig netto finansutgifter over tid, samtidig som det sikres størst mulig forutsigbarhet i kommunens finansielle stilling.

Moss kommune kan ikke pådra seg finansiell risiko utover rammen som er vedtatt i dette reglementet eller benytte finansielle instrumenter i sin finansforvaltning som ikke er eksplisitt nevnt. Prinsipielle spørsmål som gjelder finans- og gjeldsforvaltningen skal fremlegges for kommunestyret.

1.3 Overordnede prinsipper

- Moss kommune skal til enhver tid ha tilstrekkelig likviditet (inkludert trekkrettigheter) for påregnelige utbetalinger til dekning av løpende betalingsforpliktelser
- Moss kommune skal ha en lav risikoprofil for å tilstrebe en stabil økonomisk situasjon og trygge tjenestetilbudet
- Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig totalkostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnadene
- Finansielle midler skal forvaltes med hensyn til sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning
- Alle kapitalplasseringer i fond skal være i UCITS-fond (se eget vedlegg).

Kapittel 2 Ansvar og fullmakter

2.1 Kommunestyret

Kommunestyret har ansvaret for å vedta reglementet for finans- og gjeldsforvaltning med foreslåtte rammer og selv ta stilling til hva som er tilfredsstillende risiko og avkastning samt hva som er vesentlig finansiell risiko.

Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finans- og gjeldsforvaltningen, herunder hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva.

Finansforskriften pålegger kommunestyret å la uavhengig instans med tilstrekkelig kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning vurdere om finansreglementet legger opp til en forvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. Kommunestyret skal påse at slik vurdering foreligger før finansreglementet vedtas.

2.2 Kommunedirektør

Kommunedirektøren skal sørge for at Moss kommune til enhver tid har finansforvaltningskompetanse, som er tilstrekkelig for at kommunen skal kunne utøve forvaltning i tråd med reglementet.

Kommunedirektøren skal sørge for at det etableres administrative rutiner som sikrer at finansforvaltningen utøves i tråd med kommunens finansreglement, gjeldende lover og forskrifter, og at finansforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Kommunedirektør har ansvaret for å:

- legge frem prinsipielle saker knyttet til finans- og gjeldsforvaltningen til behandling i kommunestyret
- fortløpende vurdere egnetheten av reglementets rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at forvaltningen utøves forsvarlig
- gjennomføre forvaltning av kommunens finansielle midler og gjeld i henhold til lov og forskrift, finansreglement, etiske retningslinjer og vedtak i kommunestyret
- rapportere brudd på fullmakter og rammer som er av vesentlig karakter, uten unødige opphold til kommunestyret
- rapportere til kommunestyret iht. finansreglementet
- innhente uavhengig kompetanse for vurdering av finansreglementet og hvorvidt det er i tråd med kommuneloven og finansforskriften

Kommunedirektøren har fullmakt til å:

- ta opp lån iht. kommunestyrets vedtak, refinansiere/slå sammen løpende lån, godkjenne lånevilkår, binde rente og inngå avtaler om bruk av sikringsinstrumenter ¹
- etablere avtaler om trekkrettigheter, jfr. kommunelovens bestemmelser §14-15
- plassere driftslikviditet, inngå avtale om aktiv forvaltning, herunder gjennomføre anbudsrunder, velge forvalter og utarbeide forvaltningsmandat iht. rammene i dette reglement
- innvilge videreutlån fra lån i Husbanken, samt tilbakebetale ekstraordinære innfridde midler
- gjennomføre endringer i finansreglement som er av teknisk eller administrativ karakter
- videredelegere fullmakter iht. krav om finansforvaltningskompetanse

Gjeldsbrev signeres av ordfører.

2.3 Daglig leder kommunale foretak

Daglig leder skal sørge for at foretaket til enhver tid har finansforvaltningskompetanse, som er tilstrekkelig for at foretaket skal kunne utøve forvaltning i tråd med reglementet.

Daglig leder skal sørge for at det etableres administrative rutiner som sikrer at finansforvaltningen utøves i tråd med kommunens finansreglement, gjeldende lover og forskrifter, og at finansforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Daglig leder har ansvaret for å:

- legge frem prinsipielle saker knyttet til finans- og gjeldsforvaltningen til behandling i kommunestyret
- fortløpende vurdere egnetheten av reglementets rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at forvaltningen utøves forsvarlig
- gjennomføre forvaltning av kommunens finansielle midler og gjeld i henhold til lov og forskrift, finansreglement, etiske retningslinjer og vedtak i kommunestyret
- rapportere brudd på fullmakter og rammer som er av vesentlig karakter, uten unødige opphold til kommunestyret

¹ *Sikringsinstrument* er en avtale som gjør om flytende rente til fast rente, vanligvis i form av en rentebytteavtale (renteswap)

Daglig leder har fullmakt til å:

- ta opp lån iht. kommunestyrets vedtak, refinansiere/slå sammen løpende lån, godkjenne lånevilkår, binde rente og inngå avtaler om bruk av sikringsinstrumenter
- videredelegere fullmakter iht. krav om finansforvaltningskompetanse

Gjeldsbrev signeres av ordfører, da foretak ikke er egne rettssubjekt.

Kapittel 3 Generelle bestemmelser

3.1 Konkurransetsetting

Ved opptak av lån og plassering av finansielle midler skal som hovedregel minst to konkurrerende tilbud/alternativ innhentes og vurderes. Tilbyderne skal være godkjente motparter i kommunens finans- og gjeldsforvaltning.

Én motpart kan likevel benyttes dersom det kan antas at ingen andre motparter på kort varsel kan stille et forpliktende tilbud eller der hvor lånet eller plasseringen gjelder for en kortere tid enn 1 år. Eks. pengemarkedsfond. Ved bruk av en motpart skal det foreligge en vurdering av hvorvidt tilbudet er i tråd med markedspris. Prinsippet om konkurranseutsetting kan også fravikes ved låneopptak i statsbank og opptak av lån til startlån i Husbanken.

Ved valg av motparter, forvaltere, långivere og produkt, skal det gjøres en vurdering der man ser til helheten i kommunens finans- og gjeldsforvaltning med henblikk på risikoperspektiv og motpartens kredittrating og rennommé, samt pris.

3.2 Godkjente motparter

Godkjente motparter med kommunen for plassering av finansielle midler eller lånefinansiering er:

- norske finansinstitusjoner eller utenlandske finansinstitusjoners filial i Norge som driver med konsesjon fra Finanstilsynet
- verdipapirforetak som har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive investeringsvirksomhet i henhold til verdipapirhandelloven

3.3 Forvaltningstyper

Reglementet gir overordnede retningslinjer for hvordan kommunens finansielle midler og gjeld skal forvaltes for ulike forvaltningstyper. Forvaltningen inndeles slik:

- kortsiktig likviditet
- gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler
- langsiktige finansielle aktiva

3.4 Etiske retningslinjer

Moss kommunes finans- og gjeldsforvaltning skal følge de etiske retningslinjene som til enhver tid er valgt av Finansdepartementet for forvaltningen av Statens Pensjonsfond Utland.

Finans- og gjeldsforvaltningen skal også følge den etiske standarden som er angitt i kommunens etiske retningslinjer.

3.5 Dokumentasjon

All dokumentasjon om låneopptak og plasseringer skal oppbevares i henhold til lovverk og i samsvar med kommunens interne reglement for arkivhold.

I tillegg skal det også opprettes en elektronisk mappe per år, under økonomiavdelingen. Her skal all dokumentasjon vedrørende kommunens finansforvaltning oppbevares, herav:

- inngåtte avtaler om kjøp av rentebærende verdipapir/plasseringer
- lånekontrakter, gjeldsbrev og leasingavtaler
- bankavtale
- andre relevante dokumenter i tilknytning til kommunens finans- og gjeldsforvaltning

Kapittel 4 Forvaltning av kortsiktig likviditet

4.1 Rammer for kommunens likviditetsstyring

Kommunens likvide midler består av de til enhver tid innestående midler på kommunens bankkonti, trekkrettigheter og plasseringer i verdipapir i henhold til dette reglement.

Avkastningen på kortsiktig likviditet skal minimum være rentebetingelsene som kommunen har på sin hovedbankavtale.

Det skal ikke være valutarisiko ved plassering av ledig likviditet og midler beregnet til driftsformål. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK), eller være sikret til norske kroner (NOK).

Ledig likviditet utover den likviditeten som må være tilgjengelig til å dekke kommunens løpende forpliktelser de nærmeste 60 dagene (driftslikviditeten), anses som overskuddslikviditet som kan plasseres på en slik måte som angitt i reglementets kapittel 4.3.

Plassering av likvide midler på annen måte enn som bankinnskudd skal kun finne sted dersom den løpende 12 måneders prognosen for utviklingen av kommunens likviditetsposisjon tillater det, og tilfredsstillende avkastning kan oppnås.

Likvide midler skal forvaltes med lav finansiell risiko.

4.2 Regler for plassering av driftslikviditet

1. Driftslikviditet skal være plassert som innskudd i kommunens hovedbank
2. Hovedbanken skal minimum ha nasjonal kredittrating A ²
3. Trekkrettigheter skal ikke overstige kr 120 mill.
4. Minimum driftslikviditet – før plassering av overskuddslikviditet – skal til enhver tid være kr 300 mill.

Driftslikviditeten skal alltid være tilgjengelig i banken for løpende betalinger.

4.3 Regler for plassering av overskuddslikviditet

Overskuddslikviditet er driftslikviditet utover kr 300 mill., se kapittel 4.2.

Overskuddslikviditet har følgende overordnede rammer:

	Maks	Min
Bankinnskudd	100 %	30 %
Pengemarkedsfond	70%	0%

4.3.1 Regler for plassering av overskuddslikviditet - bank

1. Overskuddslikviditet kan plasseres som innskudd i bank
2. 100 mill. i banker med en kredittrating på minimum BBB+ med forvaltningskapital over NOK 10 mrd.
3. 40 mill. i banker med en kredittrating på minimum BBB med forvaltningskapital over NOK 5 mrd.
4. Innskudd på inntil 200 mill. kr. skal plasseres i bank med kredittrating A.
5. Innskudd på over 200 mill. kr. skal enten plasseres i kommunens hovedbank, eller i annen bank med minimum kredittrating AA.
6. Bankinnskudd skal maksimalt ha 6 måneders bindingstid og maksimalt 50% av overskuddslikviditeten kan plasseres med bindingstid.
7. Dersom bindingstiden kun er en måned, kan all overskuddslikviditeten plasseres med bindingstid.

Det er en forutsetning for plassering av kommunens overskuddslikviditet, at det foreligger en løpende 12 måneders likvidetsprognose.

Ved utvelgelse av fond legges vekt på risikoprofil, likviditet i fondet, historisk avkastning og kostnader for forvaltning. Videre skal forvalter være godt etablert i markedet, ha et bredt fagmiljø og gode systemer for oppfølging og rapportering.

² *Kredittrating* er en internasjonal kredittvurdering som brukes ved låneopptak. Beste karakter kalles AAA, mens dårligste karakter er CCC og D.

4.3.2 Regler for plassering av overskuddslikviditet - rentefond

1. Det tillates investeringer i fond som oppfyller kriteriene for Pengemarkedsfond og Pengemarkedsfond med lav risiko iht. den til enhver tid gjeldende Verdipapirfondenes forenings bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond. Se pkt. 1.3 vedrørende UCITS-fond.
2. Kommunens eierandel i fond skal ikke overstige 4% av fondets forvaltningskapital.
3. Fondsplasseringene skal kunne innløses på 3-5 bankdager.

Kapittel 5 Forvaltning av gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

5.1 Formålet for gjeldsforvaltningen

Formålet med gjeldsforvaltningen er å ivareta kommunens behov for finansiering av vedtatte investeringer, håndtering av videre utlån og vedlikehold av låneporteføljen.

Moss kommune har som mål å forvalte låneporteføljen på en slik måte at finanskostnadene blir lavest mulig, samtidig som det tas hensyn til ønsket om finansiell forutsigbarhet og akseptabel rente- og refinansieringsrisiko.

Gjeldsporteføljen skal være i tråd med til enhver tid gjeldende lover, regler og forskrifter.

5.2 Rammer for lånefinansiering

Moss kommune, inklusive kommunale foretak, kan bare ta opp lån innenfor de rammene som kommunestyret selv har vedtatt.

Forvaltning av innlån skal skje i samsvar med dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i kommunelovens § 14-14 om vilkår for å ta opp lån.

I kommuneloven §§ 14-15 til 14-17 kan det tas opp lån til følgende formål:

- Investeringer i varige driftsmidler som skal eies av kommunen selv.
- Finansiere kjøp av alle aksjene i et eiendomsselskap som skal eies av kommunen selv.
- Likviditetslån, eller inngåelse av avtale om driftskreditt.
- Refinansiering av eksisterende gjeld.
- Finansiere tilskudd til investeringer i varige driftsmidler som eies av en annen kommune, men bare på områder hvor kommunene har et lovpålagt ansvar.
- Finansiere tilskudd til investeringer i varige driftsmidler som eies av et selskap hvor kommunen har en eierandel i selskapet og har bestemmende innflytelse, men bare ved investeringer på områder hvor kommunen har et lovpålagt ansvar.
- Innfri garantiansvar i form av en kausjon for andres økonomiske forpliktelser.
- Videre utlån. Gjelder startlånsordningen i Husbanken.

Låneporteføljen skal avdras årlig med et beløp som minst tilsvarer avdrag beregnet etter reglene i kommuneloven § 14-18.

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode ut fra oppfatninger om framtidig renteutvikling, og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnadene.

For å minimere risiko skal det være en blanding av langsiktige og kortsiktige lån, være færrest mulig lån i den totale låneporteføljen, lånene skal fordeles på flere banker og innenfor ulike lånetyper og forfall skal spres til ulike tidspunkt.

Lån kan kun tas opp i norske kroner (NOK).

For å oppnå ønsket rentebinding, kan kommunen ta i bruk rentesikringsinstrumenter som framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumentene kan benyttes i den hensikt å endre renteesponeringen for kommunens lånegjeld. Det skal kun benyttes større banker med bred dokumentert erfaring innenfor finansielle derivater som motpart ved slike kontrakter. Hensikten bak hver derivatkontrakt skal dokumenteres, og kontrakten skal knyttes til underliggende lån eller låneporteføljen.

Kommunestyret fatter årlig vedtak om investeringsrammer gjennom budsjettbehandlingen. Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal finansiering gjennomføres etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i kommuneloven.

Lån kan tas opp til investeringsformål som er vedtatt av kommunestyret i investeringsbudsjett. Lån kan også tas opp for refinansiering og vedlikehold av gjeldsporteføljen.

5.3 Regler og fullmakter for låneopptak

- Det kan tas opp direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskaper .
- Følgende lånetyper godkjennes; Ordinære lån, obligasjonslån, finansiell leasing og sertifikatlån.
- Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag.
- Et enkelt lån kan ikke utgjøre mer enn 15% av kommunens samlede låneportefølje.
- Et enkelt lån kan maksimalt ha en løpetid på 40 år.
- Lån med forfall (eventuelt långivers rett til å trekke lånet tilbake) inntil 12 måneder frem i tid, skal maksimalt utgjøre 10% av den samlede låneporteføljen.
- Veid gjennomsnittlig løpetid fastrentelån skal minimum være 1 år og maksimum 6 år.

5.4 Regler for rentebinding og rentesikring

Kommunens langsiktige finansieringsstruktur er utformet som en prosentvis fordeling mellom ulike lånetyper hvor det er presisert akseptable rammer for finansieringsstrukturen.

Ved vurdering av gjeldsporteføljen skal finansieringsstrukturen og gjennomsnittlig vektet rentebinding for fastrentelån vurderes opp mot netto renteesponert gjeld, dvs. gjeld fratrukket selvfinansierende gjeld (selvkost, rentekompensasjonsordninger og videre utlån). Akseptabel rentebindingsfordeling, gjennomsnittlig vektet rentebinding samt samlet løpetid for låneporteføljen følger nedenfor:

Rentetype	Minimum	Maksimum
Flytende rente (rentebinding kortere enn ett år)	40%	60%
Fast rente	30%	70%
Veid gjennomsnittlig løpetid fastrentelån	1 år	6 år

Rentebytteavtaler skal medregnes i andel fastrente.

- Lån med flytende rente, lån med fast rente, framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler kan benyttes i rentestyringen.
- Rentebytteavtaler skal ha maks forfall 5 år frem i tid. Inngåelse av FRA og rentebytteavtaler skal knyttes til underliggende gjeld. Det sikres gode kontrollrutiner ved at utøvende og kontrollerende enhet skal være adskilt.
- Det kan i tillegg inngås sikringsavtaler med en vektet gjenværende rentebinding på maksimalt 5 år med et beløp inntil 50% av avskrivningsgrunnlaget på selvkostområdene (vann, avløp, slam og renovasjon) per 31.12.

5.5 Rammer for kommunale garantier

Moss kommune kan gi kommunale lånegarantier for å finansiere investeringer som skjer i regi av ikke-kommersielle selskap/ foretak/ lag/ foreninger. Det kan ikke stilles garanti for andres næringsvirksomhet.

Alle søknader om kommunal garanti skal vurderes opp mot bestemmelsene i kommunelovens § 14-19.

- Selvskyldnerkausjon kan gis for lån som skal finansiere investering som tilrettelegger for aktivitet for barn og unge. Garantiavtale skal være inngått med låntaker før kommunen inngår avtale om selvskyldnerkausjon med långiver.
- Selvskyldnerkausjon skal normalt ikke gis når søknad gjelder:
 - Låneopptak for å legge til rette for aktivitet som i all hovedsak er rettet mot voksne.
 - Låneopptak som gjelder næringsvirksomhet.
- Sempel kausjon kan gis der, eller i den grad, betingelsene for å gi selvskyldnerkausjon ikke er tilstede.
- Ved kommunal långivergaranti som selvskyldnerkausjon skal kommunens regresskrav pantesikres med best mulig prioritet, eventuelt kan negativ pantsettelseserklæring være aktuelt.
- Krav til søknad om kommunal garanti (der det er tilgjengelig historikk):
 - Søknadsbrev om kommunal garanti, med kort sammendrag av søknaden og opplysning om hva som skal finansieres.
 - Tilbud om finansiering, lånebeskrivelse – betingelser og avdragsstruktur.
 - Styrebeslutningen eller fullmakt gitt fra styret som bekrefter vedtak om søknad.
 - Utskrift fra Brønnøysundregisteret.
 - Opplysninger om vedtekter, daglig leder, styre, adresse, bankforbindelse
 - Siste årsberetning og regnskapsoversikt 2-3 siste år.
 - Kommentarer til balansen, verdier og eiendeler, kortsiktig gjeld.

- Kommentarer til resultat og risiko.
- Vurdering av driften, kommentert med fokus på inntekter og risiko.
- Banklikviditet, dokumentert med bankutskrift.
- Eventuell ekstern kredittvurdering; opplysning om eventuelle betalingsanmerkninger.
- Budsjett for virksomheten.
- Likvidtetsprognose 1-5 år.
- Analyse av økonomien ved en renteheving på 3 %.

Kommunedirektøren skal redegjøre for risikoen ved å stille kommunal garanti i det enkelte tilfelle, og gi sin anbefaling, gitt krav om lav risiko for tap for kommunen.

Det er kommunestyret selv som behandler og vedtar søknader om garantier, etter innstilling fra formannskapet.

Kapittel 6 Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva

Finansforskriften stiller krav om at finansreglementet skal angi hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva. Dette fordi man skal ha et klart skille mellom korte og langsiktige plasseringer, da de normalt har vesentlige forskjeller iblant annet risikonivå.

Langsiktige finansielle aktiva er den delen av kommunens finansielle eiendeler som i henhold til foreliggende prognoser, budsjetter og planer, ikke skal benyttes til drift, investeringer eller nedbetaling av gjeld de neste 48 måneder.

Moss kommune og de kommunale foretakene har pr. i dag ingen midler av vesentlig betydning som kan defineres som langsiktige finansielle midler. Det er derfor ikke laget noe spesifikt reglement for denne forvaltningstypen. Dersom kommunen får slike midler, skal disse forvaltes på samme måte som overskuddslikviditeten inntil reglement for denne forvaltningstypen er vedtatt.

Kapittel 7 Rapportering

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering pr. 30.april og pr. 31.august, legge frem rapporter for finans- og gjeldsforvaltningen for kommunestyret som viser status for hele forvaltningen, samlet herunder også for KF. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Dersom det skjer vesentlige endringer i finansforvaltningen på grunn av utviklingen i markedet, eller andre forhold, skal kommunedirektør rapportere til kommunestyret uten ugrunnet opphold.

Rapportene skal gi en beskrivelse og vurdering av kommunens samlede finansielle risiko og avkastning sammenlignet med målene og kravene i finansreglementet, samt eventuelle vesentlige endringer i markedet.

Hvis det er avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen, skal rapportene opplyse om slike avvik og hvordan avviket er lukket eller planlegges lukket, samt eventuelle konsekvenser dersom avviket er vesentlig.

Rapportene skal i hovedtrekk vise:

- sammensetningen av finansielle midler og markedsverdien av disse, både samlet og for hver gruppe av midler.
- avkastning så langt i året.
- referanseindeks for ulike grupper finansielle midler.
- sammensetning av lån (forpliktelser) og verdien av disse, både samlet og for hver gruppe av forpliktelser, totalt for kommunen som ett rettssubjekt, samt splittet på kommunekassa og KF.
- fordeling av gjeld pr. låneinstitusjon, fastrente kontra flytende rente, rentesikring, rentekompensasjonsgrunnlag og grunnlag for selvkostområdet, totalt for kommunen og splittet på bykassen og hvert KF.
- forpliktelsesenes løpetid og verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder.
- opptak av nye lån og avtaler om finansiell leasing så langt i året.
- refinansiering av lån så langt i året.
- fordeling av fastrentelån og lån med løpende rente og gjennomsnittlig rentebinding, samt oversikt på renteeksponert gjeld kontra ikke renteeksponert gjeld.
- den aktuelle markedsrente og kommunens egne rentebetingelser.

De kommunale foretakene og øvrige selskaper plikter å gi kommunedirektøren fullstendig informasjon om alle forhold rundt finansforvaltningen, slik at felles rapportering til kommunestyret blir fullstendig og gir et korrekt helhetsbilde over finans- og gjeldsforvaltningen for kommunen som rettssubjekt, dvs. som en økonomisk enhet.

Kapittel 8 Avvikshåndtering

Ved avvik mellom faktisk forvaltning og finansreglementets rammer, skal avvik lukkes etter retningslinjene for kommunens internkontroll.

Konsekvensen av fremkommet avvik og tiltak for å lukke disse legges frem i rapportering til kommunestyret. Som hovedregel skal avvik lukkes i løpet av 3 mnd.

Hvis det er nødvendig for å unngå vesentlig finansiell risiko, eksempelvis for å sikre løpende betalinger, skal kommunestyret selv endre finansreglementet

Kapittel 9 Ikrafttreden

Finansreglementet trer i kraft fra den 21.09.2021 og erstatter alle tidligere regler og instruksjoner for Moss kommunes finans- og gjeldsforvaltning.

Vedlegg 1:

Definisjon av finansuttrykk

Aksjefond	Verdipapirfond som normalt skal investere minst 80 % av fondets forvaltningskapital i aksjer (eller andre egenkapitalinstrumenter) og som normalt ikke skal investere i rentebærende papirer.
Aktiv forvaltning	Innebærer at et forvaltningsselskap gis fullmakt til å forvalte kommunens midler innenfor det risikonivå og den forvaltnings-filosofi kommunen har definert gjennom sitt finansreglement. Kommunen får løpende rapportering og individuell oppfølging som sikrer oversikt over porteføljens utvikling.
Basispunkt	Ett basispunkt tilsvarer 0,01 % eller 1/100 av 1 %.
Diversifisering	Betyr rett og slett at man unngår å legge alle eggene i én kurv. En portefølje som består av forskjellige investeringer, som for eksempel aksjer, obligasjoner og eiendom er mer robust og stabil enn en ensidig sammensatt portefølje.
Durasjon	Varighet. Uttrykk for kursfølsomhet overfor renteendringer for et lån eller en fordring. Er samtidig et uttrykk for gjennomsnittlig vektet restløpetid på et lån eller en fordring.
Finansinstrumenter	Obligasjoner, sertifikater, verdipapirfond, aksjer m.m.
Fond av hedgefond	Et fond som investerer i en portefølje av ulike hedgefond. Som regel investerer slike fond i 10 – 20 underliggende hedgefond.
FRA- fremtidig renteavtale	FRA - Fremtidig renteavtale. Avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig innlån eller utlån for en gitt periode.
Hedgefond	En samlebetegnelse på verdipapirfond der forvalterne søker å ta posisjoner i ulike retninger for å unngå en ensidig
Risikoeksponering i porteføljen.	"Hedging" betyr å skaffe seg sikring mot risiko, men formålet er også høy avkastning. Forvaltningen baseres gjerne på å utnytte ulike typer av ineffisienser i markedene.
Kredittrating	Internasjonal kredittvurdering som brukes ved låneopptak. Beste karakter kalles AAA mens dårligste karakter er CCC og D.
Kredittrisiko	Risikoen for at en låntaker eller utsteder av et verdipapir ikke overholder sine betalingsforpliktelser (dvs. renter og avdrag).
Likviditetsrisiko	Likviditetsrisiko representerer faren for at midler ikke kan transformeres til kontanter i løpet av en rimelig tidsperiode.
Løpetid	Tiden frem til et verdipapir forfaller til betaling, m.a.o. tiden frem til lånet (som verdipapiret representerer) skal tilbakebetales av den som har lånt pengene.

Markedsrenten	Markedsrenten er et begrep for den lånerenten staten betaler for sine lån i markedet. Det er etablert en "markedsrente" for statslån med ulike løpetider, for eksempel 3 måneder, 1 år, 3 år, 5 år osv. Statens lånerente på de ulike løpetidene danner det vi kaller "yieldkurven" eller "rentekurven". Denne vil variere fra dag til dag.
Markedsrisiko	Risikoen for tap som følge av endringer i priser og kurssvingninger i de markedene kommunen er eksponert i.
NIBOR	Norwegian InterBank Offered Rate. Den renten som norske valutabanker låner penger til seg i mellom. Er ofte benyttet som referanserente i forhold til handler med rentebærende instrumenter. Finnes som 1-12 mnd. renter, men 3 mnd. er mest benyttet som referanserente.
Obligasjon	Et rentebærende verdipapir. Bevis på at man har lånt ut penger til en bedrift, staten, kommune, fylkeskommune eller andre. Obligasjonens løpetid skal være lengre enn 12 måneder når den legges ut for salg. Når det generelle rentenivået går opp, synker kursverdien på obligasjonen og motsatt når renten går ned.
Obligasjonsfond	Et rentefond som skal plassere midlene i langsiktige rentebærende verdipapirer. Fondene deles inn i grupper etter hvor lang løpetid det er på rentepapirene. Jo lengre løpetiden er, jo mer følsom er verdien av fondet for endringer i renten.
Opsjon	I forbindelse med forvaltningen av gjeldsporteføljen kan opsjoner være i form av rentetak og rentegulv. Et rentetak er en renteopsjon som forhindrer en flytende rente i å gå over et bestemt nivå (taket) i en gitt periode, mens et rentegulv er en renteopsjon som forhindrer en flytende rente i å gå under et bestemt nivå (gulvet). En kombinasjon av et rentetak og rentegulv kalles en rentekorridor. En slik avtale sikrer låntaker en minimum og maksimum lånerente. Fordelen med en rentekorridor sett i forhold til et rentetak er at "forsikringspremien" låntaker må betale blir lavere.
Pengemarkedsfond	Et rentefond som utelukkende kan investere i rentebærende papirer med kortere veid løpetid enn ett år. Pengemarkedsfond gir over tid som regel bedre avkastning enn bankinnskudd, og sikrer god spredning av kredittrisiko.
Referanseportefølje	En referanseportefølje er en tenkt portefølje som forvaltningen av en portefølje måles i forhold til (benchmark).
Refinansieringsrisiko	Risikoen for ikke å få tatt opp nye lån når de gamle forfaller til innfrielse, eller at en må ta opp nye lån til en mye høyere rente. Refinansieringsrisikoen for kommuner regnes som svært liten.
Rentebytteavtale (SWAP)	Kontrakter der to parter avtaler bytte av betalingsstrømmer og/eller hovedstol basert på et spesifisert nominelt beløp i en spesifisert periode. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente.
Rentefølsomhet	Et verdipapirs rentefølsomhet viser den mulige endringen i verdipapirets verdi ved en ett (1) prosentpoengs endring i markedsrenten. Man regner også ut rentefølsomheten for hele porteføljen. Dette kalles porteføljens gjennomsnittlige rentefølsomhet. Verdipapirer med lang løpetid har stor

rentefølsomhet og er utsatt for store kursbevegelser ved endringer i markedsrenten. I tider med fallende rentenivå øker obligasjonenes kursverdi og da mest for de med lang løpetid.

Renterisiko	Renterisiko representerer risikoen for at verdien på lån og plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende papirer ned (og motsatt).
Risikofri rente	Som risikofri rente benyttes referanseindeksen ST1X (statsobligasjonsindeks med durasjon 0,25 år).
Risikojustert avkastning	Hvor stor avkastning midlene har gitt for hver enhet risiko.
Sertifikat	Lån med fast rente og løpetid kortere enn 12 måneder. Fungerer i praksis på mange måter som en obligasjon, men er underlagt et noe annet regelverk.
ST1X	Oslo Børs Statsobligasjonsindeks 0,25 år.
ST4X	Oslo Børs Statsobligasjonsindeks 3 år
Tidsinnskudd	Innskudd i bank hvor innskuddet er bundet for en bestemt periode til en fast rente.
Valutarisiko	Valutarisiko representerer risikoen for tap pga. kurssvingninger valutamark

Vedlegg 2:

UCITS-fond:

UCITS er en benevnelse på verdipapirfond som omfattes av EU's verdipapirdirektiv (Council Directive 85/611/EEC 20. December 1985) med senere endringer. UCITS står for «Undertakings for Collective Investments In Transferable Securities». UCITS-direktivet er som følge av EØS-avtalen implementert i Norge gjennom verdipapirfondloven. Forbrukerbeskyttelse er et sentralt hensyn i UCITS-regelverket. UCITS- direktivet inneholder blant annet strenge regler for hvilke verdipapirer et verdipapirfond kan plassere fondets midler i, samt krav til likviditet og risikospredning. Hvorvidt et norskregulert fond er UCITS-fond opplyses som regel i fondets vedtekter.